

Nr 324.

Av herr **Olsson** i Mora, *angående det fortsatta utgivandet av »Nusvensk ordbok».*

Uti årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln, punkt 272, föreslås riksdagen att dels såsom understöd åt docenten O. Östergren för fortsatt utgivande av hans arbete »Nusvensk ordbok» anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 10,000 kronor, dels ock för bestridande av kostnader för teknisk hjälp vid ordbokens utgivning samt för böcker och materiel anvisa för samma budgetår ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

»Nusvensk ordbok» började utgivas år 1915, då allmänheten i utfärdad subskriptionsinbjudan meddelades, att arbetet beräknades utkomma i 20—25 häften och att manuskriptet redan förelåg färdigt, varför arbetet kunde utlovas färdigtryckt på ungefär tre år. Sedan några häften av ordboken utkommit, beräknades antalet blivande häften först till omkring 25 och sedermera till omkring 45 häften.

I en till Kungl. Maj:t ingiven framställning anhöllo år 1918 representanterna för nordiska språk och svenska språket vid Uppsala universitet, att Kungl. Maj:t täcktes utverka ett anslag av 5,000 kronor för vardera av åren 1919—1922 och 6,000 kronor för åren 1923—1928 att utgå till docenten Östergren »med skyldighet för honom att under nämnda tid fullfölja och avsluta sitt arbete Nusvensk ordbok». Av ordboken hade vid denna tidpunkt utkommit endast 8 häften, fram till bokstaven D, motsvarande »ungefär en sjättedel av hela ordboken». Den tid, som ansågs ytterligare erforderlig för verkets fullbordan, beräknades till tio år.

I enlighet med den sålunda till Kungl. Maj:t ingivna framställningen framlades proposition i ärendet för 1919 års riksdag, som beviljade det äskade anslaget av sammanlagt 56,000 kronor för ordboksarbetets fullföljande och avslutande. Anslaget ansågs emellertid redan då »mycket betydande», men beviljades under antagande att ordboksarbetets slutförande därmed skulle vara säkerställt.

Tio år efter ärendets första framläggande för Kungl. Maj:t meddelades i en till Kungl. Maj:t ingiven framställning år 1928 — då det av riksdagen beviljade anslaget förbrukats så när som på 3,000 kronor — att ordboken endast nått fram till bokstaven I och alltså ej vore ens till hälften fullbordad. Inom vilken tid arbetet skulle kunna föreligga avslutat, undandrog sig nu efter tretton års förlopp varje exakt beräkning. I proposition till riksdagen begärdes förutom återstoden av det förut beviljade anslaget 3,000 kronor sammanlagt 11,000 kronor såsom understöd för ordboksarbetet

samt för bestridande av kostnader för teknisk hjälp vid ordbokens utgivning m. m. Riksdagen, som nu ansåg en plan för arbetets fortsatta bedrivande erforderlig, anvisade återstoden av det år 1919 beviljade anslaget men beviljade därutöver för budgetåret 1929/1930 allenast 3,000 kronor, varigenom docenten Östergren jämväl för sistnämnda år erhöll en till 6,000 kronor uppgående gottgörelse, motsvarande vad som år 1918 med då rådande penningförhållanden ansågs årligen erforderligt för arbetets fortsatta bedrivande.

Efter vad som sålunda förekommit synes det i betraktande av konsekvenserna uteslutet, att årets riksdag skulle i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag höja anslaget till »Nusvensk ordbok». Arbetets höga vetenskapliga kvalitet och dess stora praktiska användbarhet erkännes gärna, och naturligtvis är det önskvärt att förpliktelsen till arbetets fullbordan, om änsent. varder infriad, men även om man bortser från de första, fullständigt vilseledande uppgifterna och beräkningarna och öppnar en betydande marginal för de ändrade dispositioner, som föranletts av tidens brådskande och rika utveckling, är det icke möjligt att fullständigt förbise, att för ordbokens avslutande fortfarande beräknas tio år, räknat från den 1 juli 1930, eller lika lång ytterligare tid, som den vilken beräknades år 1918.

Jag tillåter mig hemställa,

att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts proposition om höjt anslag till utgivning av »Nusvensk ordbok» måtte såsom understöd åt docenten O. Östergren för fortsatt utgivning av hans arbete »Nusvensk ordbok» för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 6,000 kronor, att utgå på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma.

Stockholm den 21 januari 1930.

A. Olsson
i Mora.